

dôvodu, ktoré sú podľa žalobkyne v ich v podielovom spoluvlastníctve a časť pripadajúca na ňu ako podielového spoluvlastníka predstavuje 1 048,66,80 m². Uviedla, že vyššie uvedené pozemky v minulosti zabral a dodnes užíva žalovaný, a to podľa nej bez právneho dôvodu, pričom za takéto užívanie a zabratie nehnuteľností jej neposkytuje žiadnu odplatu (t. j. bezdôvodne sa na jej úkor obohacuje). Podľa jej vedomostí uvedený areál, v ktorom sa predmetné pozemky nachádzajú a ktorý je oplotený, využíva Ministerstvo vnútra SR ako výcvikový areál policajných zložiek, preto prístup do areálu je nepovolaným osobám zamedzený. Hodnota nájmu pozemkov, ktoré sú užívané žalovaným bez právneho dôvodu, podľa odborného vyjadrenia znalca Ing. Jána Pecha zo dňa 13.08.2013 predstavuje pri druhu pozemku ostatné plochy sumu 0,50 eur/rok/m², t.j. pri užívaní výmery 799 m², spolu za obdobie 24 mesiacov (t.j. od 30.03.2014 do 30.03.2016) sumu 799 eur a druhu pozemku Zastavané plochy a nádvoría sumu 13 eur/rok/ m², pri užívaní výmery 249,66 m² - spolu za obdobie 24 mesiacov (t.j. od 31.03.2014 do 31.03.2016) sumu 6.491,16 eur.

3. Vychádzal z toho, že žalobkyňa si žalobou uplatňuje právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia v zmysle § 107 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), t. j. vydanie majetkového prospechu za obdobie 24 mesiacov spätne od podania žaloby, vo výške 7 290,16 eur spolu s úrokmi z omeškania s poukazom na ustanovenie § 517 ods. 2 OZ v spojení s ust. § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z..

4. Žalovaný sa k žalobe vyjadril písomným podaním zo dňa 27.04.2017, doručeným súdu prvej inštancie dňa 03.05.2017 tak, že pozemky, za užívanie ktorých požaduje zaplatenie bezdôvodného obohatenia, sú súčasťou areálu (v obci Stupava) v správe Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Uvedené pozemky prevzalo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky od Ministerstva obrany Slovenskej republiky v roku 2005 na základe zmluvy o prevode správy. Predmetom prevodu boli iba stavby vybudované v areáli, pozemky neboli majetkovo - právne vysporiadané. Žalovaný zabezpečoval uzatváranie zmlúv o nájme pozemkov s ich podielovými spoluvlastníkmi. Žalovaný má záujem vyriešiť súčasný stav pro futuro, a to uzavretím zmluvy o nájme pozemkov s podielovými spoluvlastníkmi. Dal do pozornosti, že žalobkyňa ho nepožiadala o uzatvorenie zmluvy o nájme predmetných pozemkov. Poukázal na zmluvu o nájme pozemkov (uzatvorenú s podielovou spoluvlastníčkou p. Q.), ktoré sú súčasťou predmetného areálu, ktorá je verejne dostupná v Centrálnom registri zmlúv. Žalovaný zastával názor, že žaloba žalobkyne o vydanie bezdôvodného obohatenia predstavuje uplatňovanie len zodpovednostných nárokov voči žalovanému, danou žalobou však nedôjde ku konečnému vyriešeniu veci. Vyjadril názor, že v prípade vyhovenia žalobe žalobkyne o vydanie bezdôvodného obohatenia by takéto rozhodnutie nebolo konečné, ale plynutím času by vyvolalo potrebu nových žalôb. Takýto výkon právu žalobkyne považoval za rozporný s dobrými mravmi, ktorému nemôže byť poskytnutá právna ochrana. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 09.09.2015 sp. zn. 24Co 616/2014 v ktorom sa uvádza: „Žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia predstavuje uplatňovanie len zodpovednostných nárokov voči žalovaným, ktorí žalobcovi bránia v užívaní veci, pričom ňou však nedôjde k odstráneniu protiprávneho stavu. Vyhodnotil, že už v priebehu konania došlo k pripusteniu zmeny žaloby z dôvodu uplatnenia si bezdôvodného obohatenia za ďalšie obdobie, pričom označil za zrejmé, že v prípade vyhovenia žalobe by takéto rozhodnutie nebolo konečné, ale plynutím času by vyvolalo potrebu nových a nových žalôb. Poukázal aj na výsledky rozhodovacej praxe súdov v tomto smere, keď v ich zmysle platí, že „...V prípade, že vlastník pozemku uplatňuje len zodpovednostné (sekundárne) nároky voči osobám, ktoré mu bránia v užívaní veci bez toho, aby sa zároveň (primárne) domáhal odstránenia protiprávneho stavu, jedná sa spravidla o výkon jeho práva v rozpore s dobrými mravmi.“ „Existencia bezdôvodného obohatenia je zaväzovacím titulom, ktorý sa skutkovo neprekrýva s existenciou iných zaväzovacích titulov a svoje uplatnenie nachádza až vtedy, ak je to odôvodnené požiadavkami vyrovnávajúcej spravodlivosti a žiaden iný zaväzovací dôvod na skutkové okolnosti nedopadá.“

5. Napriek vyššie uvedeným skutočnostiam žalovaný poukázal pre úplnosť aj na úroky z omeškania, ktorých sa domáha žalobkyňa. Žalobkyňa požaduje úroky z omeškania vo výške 5,05 % ročne odo dňa 01.04.2016. Výška základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platná k 01.04.2016 predstavovala 0 %. Vzhľadom k tomu za zákonné úroky z omeškania označil úroky vo výške 5 % ročne.

6. Žalobkyňa následne k námietke žalovaného uviedla, že inštitút bezdôvodného obohatenia rieši stav do minulosti, t.j. stav, ktorý nastal. Pokiaľ by si svoje právo neuplatnila, nárok by sa uplynutím premlčacej lehoty premlčal.

7. Na pojednávaní súdu prvej inštancie konanom dňa 22.11.2018 žalobkyňa pred otvorením pojednávania na základe záverov znaleckého posudku č. 79/2017 vypracovaného znalcom Ing. Róbertom Petrovičom pre účely konania vedeného pod sp. zn. 5C 139/2013, vzala žalobu spolu s príslušenstvom v časti o zaplatenie 3.391,25 eur späť a konanie v tejto časti žiadala zastaviť. Súčasne požiadala súd o vrátenie alikvotnej časti súdneho poplatku. Súd prvej inštancie samostatným uznesením, vyhláseným na pojednávaní, návrhu žalobkyne na čiastočné späťvzatie žaloby vyhovel a súčasne rozhodol o vrátení alikvotnej časti súdneho poplatku vo výške 227 Eur, prostredníctvom prevádzkovateľa systému. Zvyšok nároku si žalobkyňa uplatňuje vo výške 3.898,91 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% počnúc od 01.04.2016 do zaplatenia a súčasne žiadala priznať nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, keďže žalovaný nenamieta právny základ nároku a tiež skutočnosť, že nehnuteľnosť patriaca do jej podielového spoluvlastníctva využíva pre potreby Ministerstva vnútra SR. Pokiaľ ide o výšku uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaný nerozporuje znalecký posudok predložený ňou v predmetnom spore (bod 12 rozsudku) a teda výpočet uplatneného nároku a nepožaduje nariadenie znaleckého dokazovania, ktoré by bolo nehospodárne.

8. Na základe vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za nesporne preukázaný skutkový stav uvedený žalobkyňou v žalobe, keď žalobkyňou uvádzané skutkové okolnosti nemal za spochybnené žalovaným.

9. Skonštatoval, že medzi sporovými stranami nedošlo k dohode ohľadom majetkového vysporiadania pozemkov v užívaní žalovaného, resp. finančného vyrovnania zodpovedajúceho obmedzeniu výkonu vlastníckeho práva žalobkyne. Vzhľadom k záverečnému stanovisku žalovaného k nároku žalobkyne sa súd prvej inštancie už v ďalšom podrobne nezaoberal námietkami žalovaného ohľadom argumentácie vedúcej k zamietnutiu žaloby.

10. Za podstatu bezdôvodného obohatenia mal zákonom ustanovenú povinnosť toho, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil, vydať toto obohatenie tomu, na úkor koho bol predmet bezdôvodného obohatenia získaný. Konštatoval, že právna úprava bezdôvodného obohatenia sa vzťahuje na všetky občianskoprávne (nepodnikateľské) vzťahy, okrem prípadu, že určitý občianskoprávny vzťah má osobitnú úpravu bezdôvodného obohatenia, s tým, že bezdôvodné obohatenie predstavuje záväzkový právny vzťah, z ktorého pohľadávka vzniká tomu, na úkor koho sa iný bezdôvodne obohatil, a dlh tomu, kto obohatenie získal. Bezdôvodné obohatenie môže podľa súdu prvej inštancie spočívať aj v tom, že osoba znemožní oprávnenej osobe užívanie pozemku, a to bez ohľadu na to, či pozemok sama využíva. Podľa ustálenej judikatúry bezdôvodné obohatenie vzniká aj tomu, kto bez platného právneho titulu na úkor vlastníka dosiahol postavenie detentora veci napr. tým, že nehnuteľnosť mal prístupnú len pre seba a svoju potrebu, a to bez ohľadu na to, nakoľko intenzívne ju skutočne využíval (v akom rozsahu, časovom období a pod.- Rozsudok NS ČR z 8.1.2008, sp. zn. 30Cdo 199/2007). Podobne vzniká bezdôvodné obohatenie aj tomu, kto udržuje taký faktický stav, ktorý vlastníkovi neumožňuje užívanie jeho pozemku (porovnaj Ro NS ČR z 11.11.2009, sp. zn. 28Cdo 2056/2009). S poukazom na vyššie uvedené uzavrel, že v danom prípade došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu a pokiaľ medzi stranami sporu nedôjde k majetkovoprávnemu usporiadaniu z hľadiska vlastníctva užívaných nehnuteľností žalovaným, prípadne k riadne uzatvorenej zmluve, ktorá by jednoznačne determinovala právny vzťah medzi sporovými stranami a z neho vyplývajúce nároky, stav bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného bude pretrvávať a naďalej bude zakladať nárok žalobkyne na jeho vydanie. Preto žalobe vyhovel a žalovanému uložil povinnosť vydať jej majetkový prospech v rozsahu uvedenom vo výrokovej časti napadnutého rozsudku z dôvodu užívania pozemkov bez právneho dôvodu.

11. Tiež mal za to, že ak tento dlh (povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie) nespočíva v povinnosti vydať vec, ale v platobnej povinnosti, je nepochybné, že ide o peňažný dlh, s riadnym a včasným nespĺnením ktorého spája ustanovenie § 517 OZ nepriaznivý následok vzniku omeškania na strane dlžníka s právom veriteľa požadovať vedľa plnenia aj úroky z omeškania. Žalobkyňa si uplatnila v konaní nárok na úhradu úrokov z omeškania. Výška úrokov podľa názoru súdu prvej inštancie bola určená v súlade s nariadením vlády č. 87/1995 Z.z., pokiaľ ide o začiatok plynutia omeškania, tento žalobkyňa určila dňom nasledujúcim po dni doručenia žaloby na súd, čo žalovaný nenamietal.

12. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ust. § 255 ods.1 CSP v zmysle zásady úspechu v konaní a priznal žalobkyňi nárok na náhradu trov konania 100% z prisúdenej výšky nároku s poukazom

na to, že výška plnenia závisela od jej stanovenia znaleckým posudku a žalobkyňa bola plne procesne úspešná čo do základu právneho nároku.

13. Tento rozsudok v rozsahu priznaného príslušenstva a v rozsahu nároku žalobkyne na plnú náhradu trov konania napadol riadne a včas odvolaním žalovaný a žiadal ho zmeniť. Pripomenul, že súd prvej inštancie ohľadom príslušenstva rozhodol podľa ust. § 517 ods. 2 OZ v spojení s ust. § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., avšak v rozpore s uvedeným ustanovením vykonávacieho predpisu. Podľa citovaného ustanovenia je výška úrokov z omeškania o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, keď k 1.4.2016 išlo o výšku 0%. Výška príslušenstva mala byť 5,0%. Pokiaľ ide o rozhodnutie súdu prvej inštancie o nároku žalobkyne na náhradu trov konania v rozsahu 100% namietal, že nebolo zohľadnené čiastočné späťvzatie žaloby žalobkyňou a čiastočné zastavenie konania z dôvodu, že žalobkyňa žalobou uplatnila vyššiu sumu, než predstavovala hodnota nájmu určená znaleckým posudkom. Zastal názor, že rozhodnutie vo veci nezáviselo od znaleckého posudku, nakoľko znalecké dokazovanie nebolo nariadené súdom. Namietal, že žalobkyňa nebola v konaní úspešná v rozsahu 100%.

14. Žalobkyňa v rámci svojej odvolacej repliky realizovanej prostredníctvom svojho právneho zástupcu písomným podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 30.04.2019 súhlasila s odvolacou námietkou žalovaného týkajúcou sa nesprávnej výšky príslušenstva. Vo vzťahu k napadnutej časti rozsudku súdu prvej inštancie o jej nároku na náhradu trov konania v plnom rozsahu nesúhlasila s tvrdením žalovaného, že rozhodnutie vo veci nezáviselo od úvahy súdu. Mala za základné, že do jej práva bolo zasiahnuté, keď výška ujmy je podľa nej druhotná. Postup súdu prvej inštancie označila za správny, keďže nebola schopná objektívne stanoviť výšku nároku, keďže pred podaním žaloby nebolo možné dať si vypracovať znalecký posudok, nakoľko ide o areál SR- Ministerstva vnútra SR, ktorý je oplotený a prebieha tam výcvik ozbrojených zložiek. Znalecké dokazovanie bolo nariadené v inom, avšak súvisiacom súdnom konaní, z ktorého sa vychádzalo i v predmetnej veci, pričom však vykonať znalecké dokazovanie navrhla i v konaní preskúmanom. Pripomenula, že žalovaný so závermi znaleckého dokazovania v konaní pod sp. zn. 5C 139/2013 súhlasil, čo uviedol súd prvej inštancie i v odôvodnení napadnutého rozsudku.

15. Žalovaný v písomnej odvolacej replike doručenej súdu prvej inštancie dňa 21.06.2019 zdôraznil, že žalobkyňa s jeho odvolacou námietkou ohľadom výšky príslušenstva súhlasila. K rozhodnutiu o nároku na náhradu trov konania zotrval na svojom právnom názore o tom, že rozsudok súdu prvej inštancie je v tomto rozsahu nesprávny, keďže rozhodnutie vo veci podľa jeho názoru nezáviselo od záverov znaleckého posudku a žalobca neunesol v konaní dôkazné bremeno vo vzťahu k výške požadovaného plnenia. V konaní nebolo nariadené znalecké dokazovanie, preto použitý znalecký posudok možno mať len za listinný dôkaz. Podľa neho žalobkyňa čiastočným späťvzatím žaloby potvrdila, že pôvodná žalovaná výška bola nesprávne vyčíslená. Preto nemohol byť v konaní úspešný v plnom rozsahu.

16. Žalobkyňa v odvolacej duplike realizovanej prostredníctvom svojho právneho zástupcu písomným podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 06.08.2019 poukázala na ustálenú súdnu prax, v zmysle ktorej zásadu úspechu v konaní (§ 255 CSP) je nutné uplatniť aj v konaniach, kde rozhodnutie záviselo od úvahy súdu alebo od záverov znaleckého posudku. Opätovne mala za nemožné, aby pred podaním žaloby dala vypracovať znalecký posudok vzhľadom na charakter pozemku. V inom súvisiacom súdnom konaní bolo nariadené znalecké dokazovanie, závery ktorého aplikoval súd prvej inštancie i v danom konaní, s čím žalovaný súhlasil. Vyjadrila názor, že výška plnenia závisela od záverov znaleckého posudku.

17. Ďalšie písomné podania v rámci odvolacieho konania podané neboli.

18. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec podľa § 379 CSP, § 380 ods. 1 CSP a § 381 CSP bez pojednávania s poukazom na ust. § 385 ods. 1 CSP a postupom podľa § 219 ods. 3 v spojení s § 378 ods. 1 CSP. Dospel k záveru, že odvolanie žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa nároku žalobkyne na príslušenstvo je dôvodné. Súd prvej inštancie pre účely rozhodnutia o tejto časti žaloby použil sice správny právny predpis, a to ust. § 517 ods. 2 OZ v spojení s ust. § 3 vyhlášky č. 87/1995 Zb., avšak aplikoval ho nesprávne. Dospel k správne právnemu záveru, že žalovaný sa s plnením peňažného dlhu dostal do omeškania počnúc dňom 01.04.2016, s tým, že k tomuto dňu je potrebné určiť výšku úrokov z omeškania z priznanej sumy, v čom sa dopustil pri aplikácii správne zvolenej právnej normy omylu. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky

k tomuto dňu bola 0%. Úrok z omeškania je preto potrebné ustáliť o 5 percentuálnych bodov vyššie, t. j. vo výške 5%.

19. Pokiaľ ide o napadnutú časť rozsudku súdu prvej inštancie týkajúcu sa nároku žalobkyne na náhradu trov konania, ktorú preskúmal podľa ust. § 379 CSP, § 380 ods. 1 CSP a § 381 CSP, dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v tomto rozsahu pre jeho nedostatočnú preskúmateľnosť zrušiť.

20. Z obsahu preskúmaného spisového materiálu odvolací súd zistil, že pôvodným predmetom konania bolo zaplatenie sumy 7.290,16 eur s príslušenstvom. Uznesením zo dňa 22.11.2018 č.k. 18C 39/2016-115 rozhodol súd prvej inštancie o čiastočnom zastavení konania vo výške 3.391,25 eur, v rámci ktorého uznesenia o nároku na náhradu trov konania v tejto zastavenej časti nerozhodol. Po právoplatnosti tohto uznesenia predmetom konania ďalej ostala suma 3.898,91 eur s príslušenstvom, o ktorej rozhodol súd prvej inštancie preskúmaným rozsudkom, v rámci ktorého priznal žalobkyni náhradu trov konania bez ďalšieho v rozsahu 100%. Vo výrokových častiach rozhodnutí vydaných v danom konaní tak absentuje rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania pokiaľ ide o späťvzatú časť. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100% z priznanej sumy, čo záver odvolacieho súdu o absencii rozhodnutia súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania v zastavenej časti podporuje. Výrok rozsudku súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania je preto nedostatočný.

21. So zreteľom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti týkajúcej sa nároku žalobkyne na príslušenstvo podľa ust. § 388 CSP zmenil a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni úrok z omeškania z priznanej sumy od 01.04.2016 vo výške 5%, keďže neboli dôvody na potvrdenie ani zrušenie rozsudku súdu prvej v tejto časti. V napadnutej časti o nároku žalobkyne na náhradu trov konania rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil, nakoľko súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom spočívajúcim v nedostatočnom odôvodnení tejto časti svojho rozhodnutia a v nepreskúmateľnosti tohto výroku, keď nerozhodol o nároku na náhradu trov konania v časti zastavenej, porušil právo strán sporu na spravodlivý súdny proces znemožnením realizácie ich procesných práv v rámci konania odvolacieho.

22. Podľa ust. § 391 ods. 1 CSP odvolací súd vrátil vec v zrušenom rozsahu súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania. Jeho úlohou bude o nároku na náhradu trov konania opätovne rozhodnúť spôsobom zodpovedajúcim spravodlivému usporiadaniu vecí so zreteľom na základné princípy aktuálne platného procesného kódexu, vysporiadať sa s náhradou trov konania aj v časti zastavenej, posúdiť dôvodnosť žaloby v späťvzatej časti aj s ohľadom na argumentáciu oboch strán sporu a svoje rozhodnutie náležite podľa ust. § 220 ods. 2 CSP pokiaľ ide o rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania odôvodniť za účelom jeho preskúmateľnosti stranami sporu a prípadne aj odvolacím súdom (§ 391 ods. 3 CSP).

23. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým konanie skončí (§ 262 ods. 1 CSP).

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).